

Sygn. akt IV Cz 720/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska

Sędziowie SO: Jolanta Deniziuk, Mariusz Struski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 roku w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika Z. Ł. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku Waldemara Witka, podjętą w sprawie Km 348/13, prowadzonej z udziałem wierzyciela (...) Sp. z o.o. z/s w W.

na skutek zażalenia dłużnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 23 sierpnia 2013r., sygn. akt I Co 1005/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt IV Cz 720/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Lęborku oddalił skargę dłużnika Z. Ł. wywiedzioną na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku Waldemara Witka, podjętą w sprawie Km 348/13 prowadzonej z udziałem wierzyciela (...) Sp. z o.o. z/s w W., a polegającej na ustaleniu kosztów egzekucyjnych obciążających dłużnika. Zdaniem Sądu I instancji zapłata długu przez dłużnika po wszczęciu egzekucji i cofnięcie z tego powodu wniosku egzekucyjnego przez wierzyciela nie pozbawia komornika sądowego prawa do pobrania opłaty stosunkowej na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł dłużnik, domagając się jego zmiany poprzez obniżenie opłaty stosunkowej, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił zawyżenie opłaty przez jej ustalenie niezgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, nadto nie uwzględnienie dyspozycji art. 49 ust. 7 w/w ustawy dającej sądowi prawo do obniżenia opłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do zarzucenia organowi egzekucyjnemu wadliwości rozstrzygnięcia w zakresie ustalenia opłaty stosunkowej na podstawie art. 49 ust 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Zgodnie z art. 49 ust 2 w/w ustawy w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego

komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/10 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Z akt sprawy egzekucyjnej Km 348/13 oraz treści samej skargi wynika, że wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego nie został zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Tym samym zastosowanie w sprawie art. 49 ust. 2 zd. 1 miało uzasadnienie faktyczne. Trzeba również zauważyć, że - zgodnie z art. 804 k.p.c. - organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. W świetle tego unormowania, gdy dłużnik w toku postępowania egzekucyjnego spełni świadczenie do rąk wierzyciela, a ten nie zażąda umorzenia postępowania, organ egzekucyjny zobligowany jest kontynuować egzekucję zgodnie z treścią tytułu wykonawczego. Nieuzasadniony jest zatem wniosek, że świadczenie spełnione przez dłużnika poza postępowaniem egzekucyjnym nie wchodzi w zakres świadczenia pozostałego do wyegzekwowania w rozumieniu art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze u.k.s.e. Na wolę ustawodawcy przyjęcia takiego rozwiązania wskazują także motywy przytoczone w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 24 maja 2007 r. nowelizującej art. 49 u.k.s.e. (Sejm V kadencji, druk nr 1287). Potrzebę zmiany unormowań zawartych w tym artykule argumentowano zamiarem powiązania wysokości opłaty pobieranej przez komornika z rzeczywistym nakładem jego pracy w danym postępowaniu egzekucyjnym, koniecznością wprowadzenia instrumentów sprzyjających poprawie efektywności i skuteczności egzekucji, w tym - co istotne z punktu widzenia rozpatrywanego zagadnienia prawnego - mechanizmów zachęty dla dłużnika do szybszego i dobrowolnego spełnienia egzekwowanego obowiązku, premiowanych obniżeniem opłaty w razie dobrowolnego zaspokojenia wierzyciela w toku egzekucji. Wyniki wykładni językowej, systemowej oraz funkcjonalnej art. 49 ust. 1, 2 i 5 u.k.s.c. nie usprawiedliwiają zatem wniosku, że w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na żądanie wierzyciela - podyktowane dobrowolną zapłatą egzekwowanej należności - zgłoszone po doręczeniu dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, nie ma podstaw do pobrania od dłużnika opłaty stosunkowej od spełnionego w ten sposób świadczenia. Przeciwnie, wskazują na to, że w takiej sytuacji od świadczenia spełnionego przez dłużnika bezpośrednio do rąk wierzyciela komornik pobiera opłatę przewidzianą w art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze u.k.s.c.

Jednocześnie lektura skargi wywiedzionej przez dłużnika wskazuje jednoznacznie na brak zawarcia w niej wniosku o obniżenie opłaty. Wnioski skargi zmierzały do uchylecia opłaty stosunkowej jako nienależnej organowi egzekucyjnemu, nie zaś do jej obniżenia. Zauważyć przy tym należy, że czym innym jest badanie prawidłowości ustalenia opłaty, gdzie potrzeba zapewnienia zgodnego z prawem biegu egzekucji może przemawia, czym innym zaś wyjątkowe umniejszenie poprawnie ustalonej opłaty, (...) które jest dobrodziejstwem ustanowionym tylko i wyłącznie w interesie dłużnika, ponieważ nakład pracy komornika oraz zakres wyegzekwowanego świadczenia brane są pod uwagę już przy ustalaniu wysokości opłaty przez komornika. Trudno byłoby przyjąć, że obniżenie opłaty na podstawie art. 49 ust. 7 u.k.s.e. może nastąpić z urzędu. Omawiany przepis zawiera rozwiązanie o charakterze wyjątkowym, nadzwyczajnym, dotyczy on korygowania opłaty, która i tak już powinna być ustalona z uwzględnieniem nakładu pracy komornika. Ponieważ nakład pracy komornika oraz zakres wyegzekwowanego świadczenia brane są pod uwagę już przy ustalaniu wysokości opłaty przez komornika i (...) mogą być przedmiotem kontroli w postępowaniu inicjowanym skargą, główną rolę w ocenie okoliczności szczególnie uzasadnionego wypadku, w rozumieniu art. 49 ust. 7 powinna odgrywać ocena indywidualnej sytuacji dłużnika. Sytuację tę powinien wyczerpująco przedstawić sądowi dłużnik, ponieważ leży to w jego interesie. Trudno natomiast wymagać od sądu prowadzenia w tym zakresie dociekań z urzędu. Zatem, skorzystanie przez sąd z kompetencji do zmniejszenia opłaty na podstawie art. 49 ust. 7 mogłoby nastąpić tylko na wniosek dłużnika. Taka sytuacja w sprawie nie miała miejsca. Jednocześnie etap zażalenia nie jest czasem dla zgłoszenia tego rodzaju wniosku skoro zgodnie z art. 49 ust. 8 w/w ustawy wniosek, o którym mowa w ust. 7, wnosi się w terminie 7 dni od dnia uzyskania informacji o ściągnięciu opłaty albo od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa odpowiednio w ust. 3 albo ust. 4.

Z przedstawionych względów Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji (art. 385 k.p.c. w związku z art. 379 k.p.c. i oraz art. 13 § 2 k.p.c.).